

Informace ze zdravotnictví Moravskoslezského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Ostrava
17.9.2004

23

Chirurgická péče - činnost oboru v Moravskoslezském kraji v roce 2003

(chirurgie, neurochirurgie, plastická chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, cévní chirurgie,
ortopedie, hrudní chirurgie, dětská chirurgie, léčba popálenin)

Surgical Care - Activity in Branch in the Moravskoslezský Region in 2003

(surgery, neurosurgery, plastic surgery, cardio-surgery, traumatology, venous surgery, orthopaedics, thoracic surgery, paediatric surgery, treatment of burns)

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o chirurgické péči v Moravskoslezském kraji za rok 2003 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti včetně úrazovosti a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení, území a dle jednotlivých oborů.

Summary

Information on health service activity in the branches of surgery in Moravskoslezský region in 2003 contains data about out-patient care from area of health service network, personnel capacity, activity including statistics of injuries, and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of health establishment, territory and by particular branches of surgery.

Činnost chirurgických ambulancí je statisticky sledována prostřednictvím výkazu o činnosti zdravotnického zařízení A (MZ) 1-01, který vyplňuje každé ambulantní oddělení (pracoviště) oboru chirurgie, neurochirurgie, plastické chirurgie, kardiochirurgie, traumatologie, ortopedie, léčby popálenin, cévní chirurgie, hrudní chirurgie a dětské chirurgie. V Moravskoslezském kraji se oddělení hrudní chirurgie nevyskytovalo a pracoviště cévní a dětské chirurgie byla provozována pouze ambulantně. Údaje o lůžkové péči byly převzaty z výkazu L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování MZ na rok 2003 (Sbírka zákonů ČR, částka 163 ze dne 19.11.2002, formou vyhlášky ČSÚ č. 470/2002 Sb. a její samostatné přílohy) a vyplňují je všechna zdravotnická zařízení bez ohledu na zřizovatele.

V roce 2003 byla 98% návratnost chirurgických výkazů, publikované údaje ze skutečného sběru dat zahrnují v kraji 166 (ČR 1 541) chirurgických ambulancí zařízení a pracovišť, z toho 43 bylo v ambulantních částech lůžkových zdravotnických zařízení, nejvíce 110 (66 %) v samostatných ordinacích lékařů specialistů a 13 v ostatních ambulancích zdravotnických zařízení. V ordinacích pracovalo celkem 176,81 lékařů a 305,31 SZP (součet úvazků včetně smluvních pracovníků).

V relaci počtu obyvatel připadajících na 1 lékaře (7 128) převyšuje Moravskoslezský kraj vysoce relaci za Českou republiku, 5 836 obyvatel. Od krajského průměru se výrazně liší okres Opava 10 260 obyvatel na 1 lékaře a okres Ostrava 2 990, což ukazuje na nerovnoměrné rozložení sítě lékařů chirurgických oborů. V Ostravě relaci ovlivňuje také zajištění služeb ve Fakultní nemocnici s poliklinikou.

Chirurgická ambulantní oddělení poskytla celkem 1 490 273 (ČR 12 531 435) ošetření (o 1,5 % více než v roce 2002), z toho bylo 579 584 prvních ošetření, dále 59 185 konsiliárních vyšetření (obě téměř shodně jako vloni) a 851 504 kontrolních vyšetření (zvýšení o 2,7 %). Kontrolní vyšetření tvořila 57,1 % z celkového počtu, první ošetření představovala 38,9 % a konsiliární vyšetření 4,0 %.

Ze všech jmenovaných chirurgických oborů nejvíce ošetření poskytla oddělení a pracoviště chirurgie (včetně dětské a cévní) 61,8 % a 30,4 % ortopedie. Na zbývající chirurgické obory připadlo 7,8 % ošetření (z toho 3,3 % na plastickou chirurgii a léčbu popálenin, 3,1 % na traumatologii a 1,4 % na kardiochirurgii).

V roce 2003 bylo ošetřeno 212 348 (ČR 1 806 886) úrazů a v kraji došlo k jejich nárůstu o 1,2 % proti předchozímu roku. Úrazy celkem zaujímaly 36,6 % z prvních ošetření. Na 10 000 obyvatel činily úrazy v průměru za kraj 1 683,66 případů (ČR 1 771,17). Pod vlivem alkoholu došlo k 4 766 úrazům (o 12,8 % méně než v roce 2002) a k 89 úrazům pod vlivem drog (o 20,5 % méně než v roce 2002). Z celkového počtu úrazů představovaly dopravní úrazy 6,2 %, pracovní a školní 14,6 %, sportovní 14,2 % a ostatní 65,0 %. Zvýšení proti roku 2002 zaznamenala pouze kategorie ostatních úrazů o 12,1 %, u všech dalších druhů úrazů došlo ke snížení, které mohlo být zapříčiněno i nedůsledným začleněním pacienta při prvním ošetření v ordinaci. V necelé polovině úrazů, v 46 % případů, se jednalo o monotraumata čili úrazy izolované, postihující jen jeden tělesný systém. Podíl dětských úrazů na úrazech celkem činil v kraji 23,0 % (ČR 25,1 %), relace na 10 000 dětí za Moravskoslezský kraj byla 2 400,69 (ČR 2 890,04) případů. Za pozitivní lze považovat, že počet dětských úrazů (0-14 let) byl v roce 2003 o 2 % nižší než v minulém roce.

Při úrazech utrpěli lidé 54 865 (ČR 468 441) zlomenin, zhruba každý čtvrtý úraz měl za následek zlomeninu. Zvýšení proti roku 2002 v kraji představovalo u zlomenin 10,2 %, relace na 10 000 obyvatel činila průměrně za kraj 435,01 a je nižší než v České republice, 459,18 případů. Zlomeniny u dětí (0-14 let) zaujímaly v kraji 19,5 % z celkového počtu zlomenin, v ČR představovaly 24,9 % z celku. Absolutně bylo u dětí ošetřeno 10 683 zlomenin, ve srovnání o 13,2 % méně než v roce 2002.

Lůžkovou péči chirurgických oborů v nemocnicích Moravskoslezského kraje zajišťovalo 35 oddělení (chirurgie 19, neurochirurgie 2, plastická chirurgie 3, kardiochirurgie 2, traumatologie 1 a ortopedie 8) s celkovým počtem 1 796 lůžek k 31.12.2003. Průměrná ošetřovací doba na těchto odděleních se pohybovala od 7,2 dne (ČR 6,7) na chirurgii po 10,7 dne (ČR 8,7) na odděleních kardiochirurgie. Využití lůžek ve dnech maximální lůžkové kapacity bylo nejvyšší v oboru traumatologie 302,8 dne (ČR 284,8) a neurochirurgie 300,6 dne (ČR 288,9).

Zpracoval:

ÚZIS ČR, Moravskoslezský krajský odbor
17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava - Poruba
tel.: 596 913 523
e-mail: kozlikova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

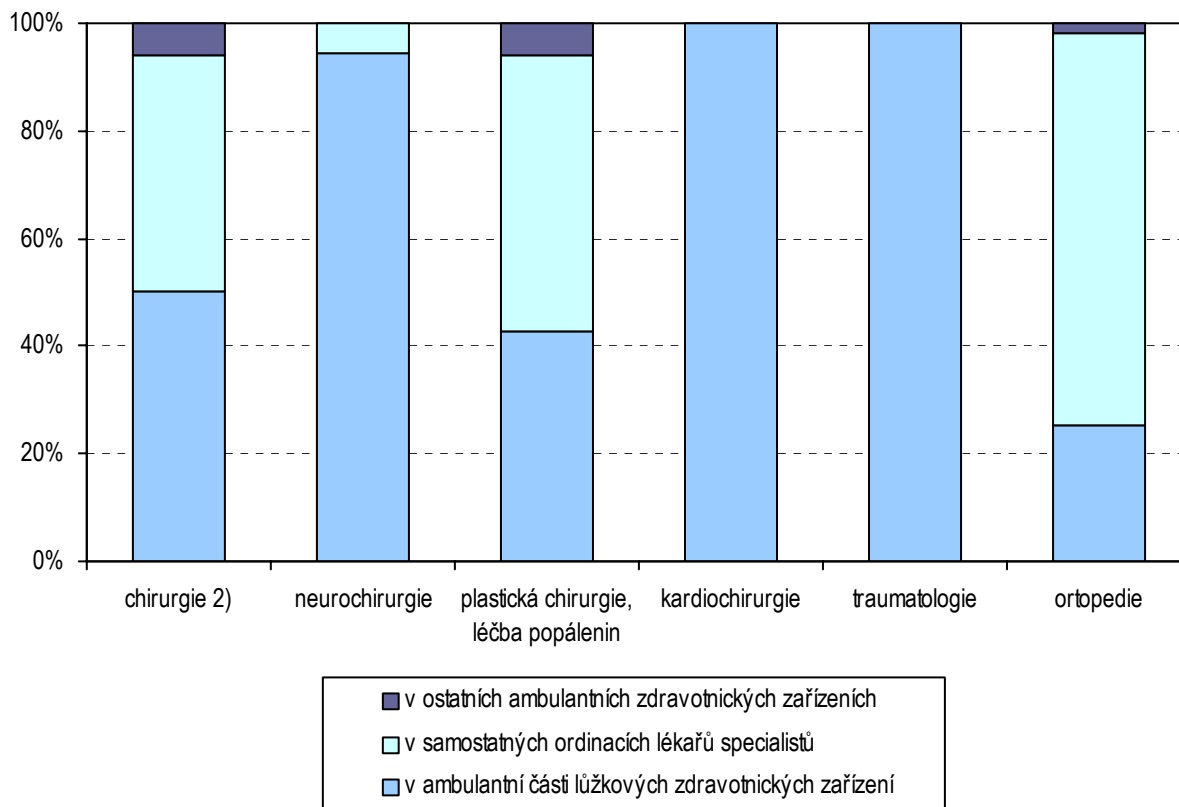
Personální zajištění v ambulantních zdravotnických zařízeních dle oborů a poskytovatelů péče

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Počet zaměstnanců ¹⁾				Počet obyvatel na 1 lékaře	
		celkem		z toho úvazky lékařů (v %)			
		lékaři	SZP	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostatných ordinacích lékařů specialistů		v ostatních ambulantních zdravot. zařiz.
Chirurgie ²⁾		103,52	209,75	50,2	43,8	6,0	12 174,2
Neurochirurgie		3,60	2,50	94,4	5,6	-	350 076,9
Plastická chirurgie, léčba popálenin		10,65	14,67	42,7	51,4	5,9	118 335,9
Kardiochirurgie		1,47	2,00	100,0	-	-	857 331,3
Traumatologie		3,11	3,00	100,0	-	-	405 233,8
Ortopedie		54,46	73,39	25,4	72,6	2,0	23 141,3
Chirurgické obory	kraj	176,81	305,31	44,3	51,2	4,5	7 127,9
	ČR	1 749,68	2 910,57	43,0	49,3	7,7	5 836,2

¹⁾ Součet úvazků (včetně smluvních)

²⁾ Vč. dětské a cévní chirurgie

Struktura počtu lékařů dle druhu zařízení chirurgické obory v roce 2003

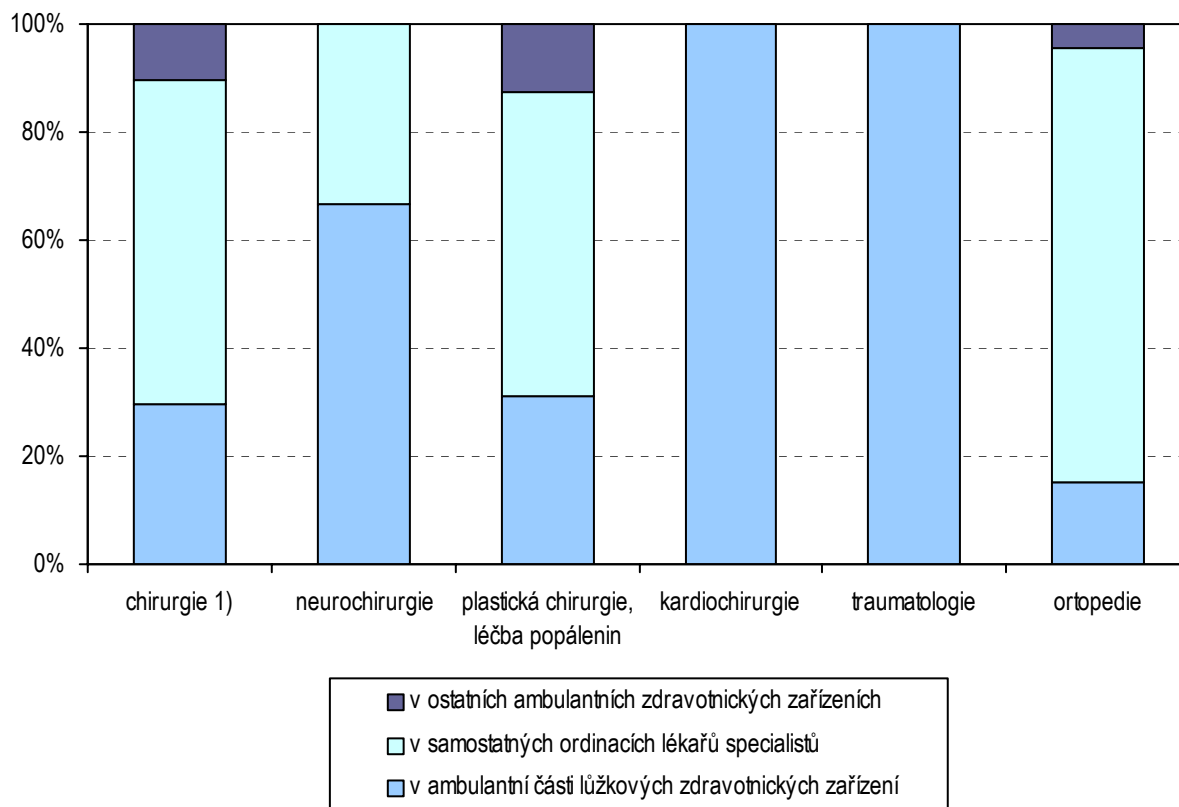

Struktura ambulantních zdravotnických zařízení dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení	Počet ZZ a pracovišť	v tom		
		v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostatných ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařiz.
Chirurgie ¹⁾	78	23	47	8
Neurochirurgie	3	2	1	-
Plastická chirurgie, léčba popálenin	16	5	9	2
Kardiochirurgie	1	1	-	-
Traumatologie	2	2	-	-
Ortopedie	66	10	53	3
Chirurgické obory v kraji	166	43	110	13

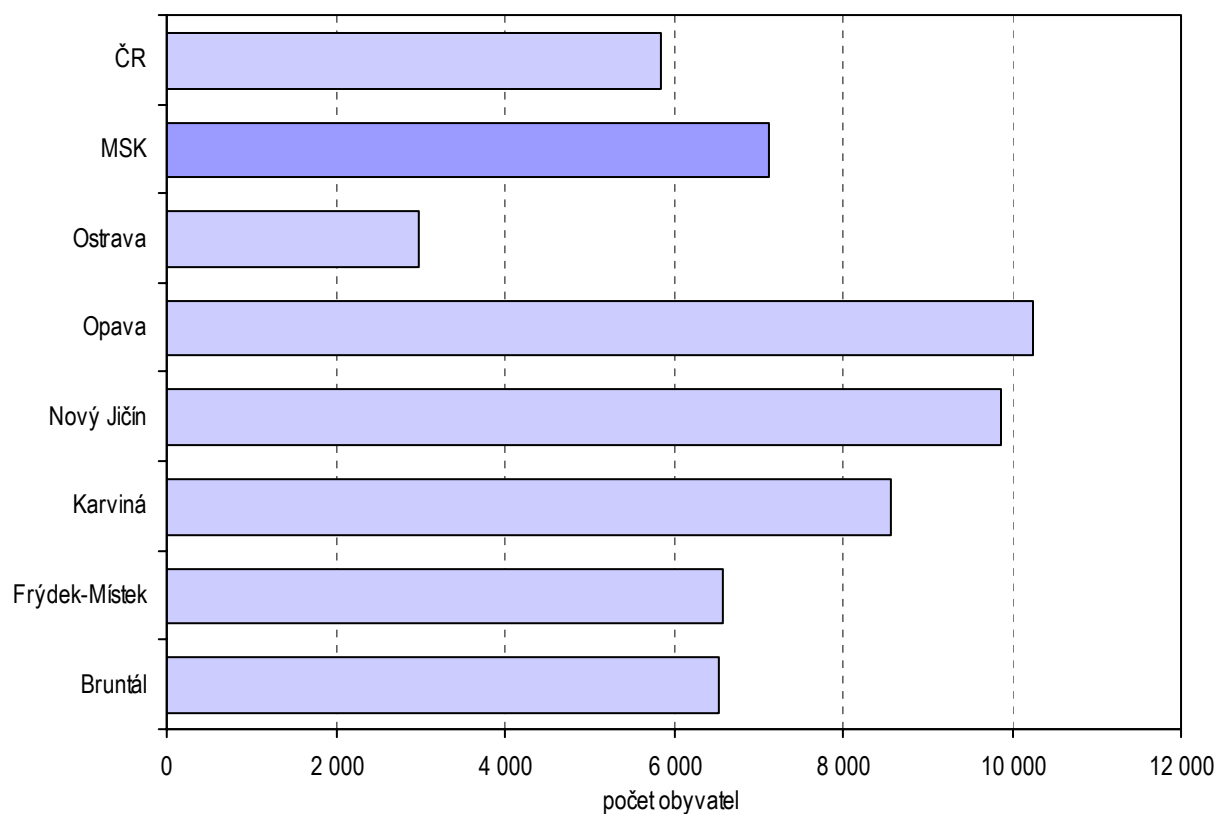
¹⁾ Vč. dětské a cévní chirurgie

Struktura počtu oddělení (pracovišť) dle jejich druhu chirurgické obory v roce 2003

Personální zajištění a struktura ambulantních zdravotnických zařízení dle okresů

Kraj, okres	Počet			Počet obyvatel na 1 lékaře	Počet SZP na 1 lékaře	
	ZZ a pracovišť	zaměstnanců ¹⁾				
		lékaři	SZP			
Bruntál	13	15,92	25,10	6 539,4	1,6	
Frýdek-Místek	31	34,46	55,11	6 583,4	1,6	
Karviná	31	32,28	66,70	8 560,2	2,1	
Nový Jičín	16	16,15	30,96	9 865,2	1,9	
Opava	20	17,60	34,09	10 259,8	1,9	
Ostrava	55	60,40	93,35	2 989,6	1,5	
Chirurgické obory	kraj	166	176,81	305,31	7 127,9	1,7
	ČR	1 541	1 749,68	2 910,57	5 836,2	1,7

Počet obyvatel na 1 lékaře dle okresů
chirurgické obory v roce 2003

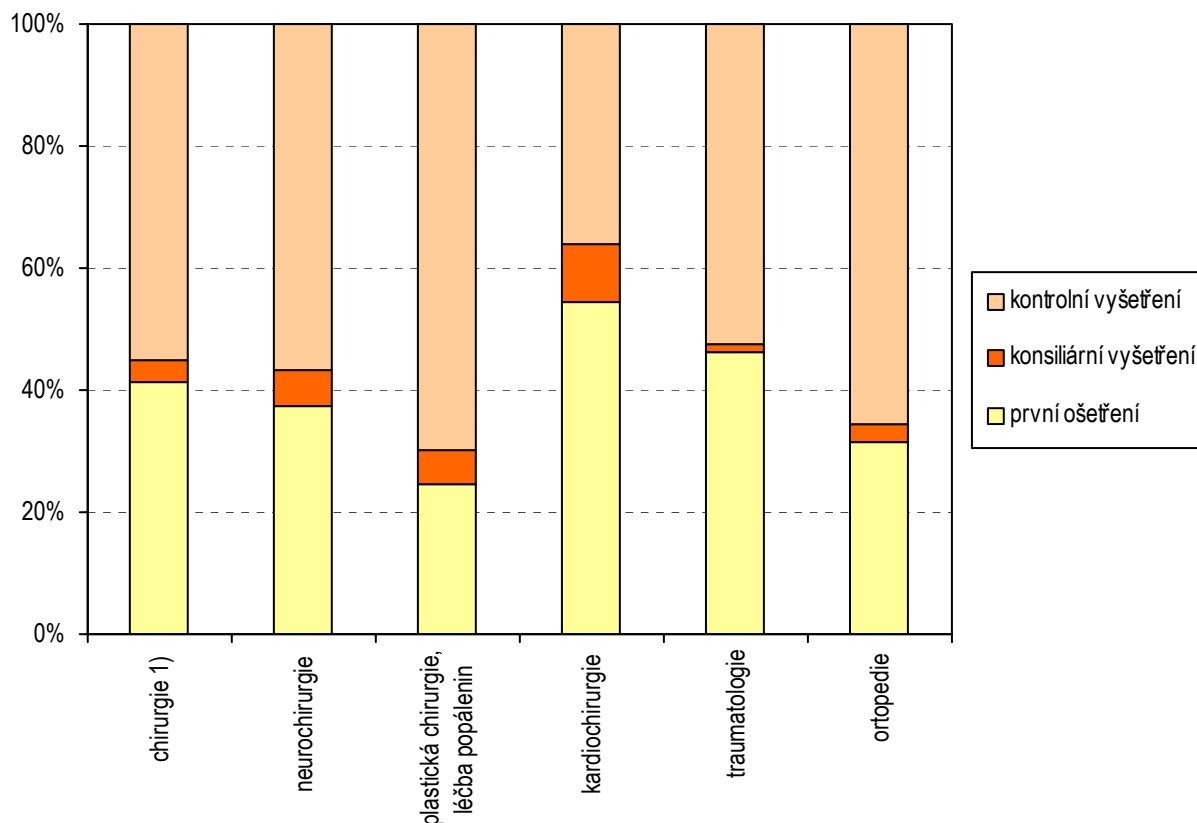
Struktura počtu ambulantních ošetření (vyšetření) a % podíl v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Počet ošetření (vyšetření)							
		celkem	v tom			% podíl ambulantní části ZZ ²⁾			
			první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření	celkem	první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření
Chirurgie ¹⁾		921 718	357 650	44 996	519 072	62,9	66,8	48,4	61,5
Neurochirurgie		14 769	5 571	870	8 328	99,5	98,9	100,0	99,9
Plastická chirurgie, léčba popálenin		48 641	14 421	2 683	31 537	64,7	53,6	66,3	69,6
Kardiochirurgie		6 599	3 584	633	2 382	100,0	100,0	100,0	100,0
Traumatologie		45 601	21 133	509	23 959	100,0	100,0	100,0	100,0
Ortopedie		452 945	177 225	9 494	266 226	32,5	26,1	43,6	36,3
Chirurgické obory	v kraji	1 490 273	579 584	59 185	851 504	55,4	55,8	50,2	55,5
	ČR	12 531 435	5 066 285	614 703	6 850 447	47,8	49,1	50,9	46,6

¹⁾ Vč. dětské a cévní chirurgie

²⁾ Procento z úhrnného počtu příslušného druhu ošetření

Struktura počtu ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních - chirurgické obory - v roce 2003

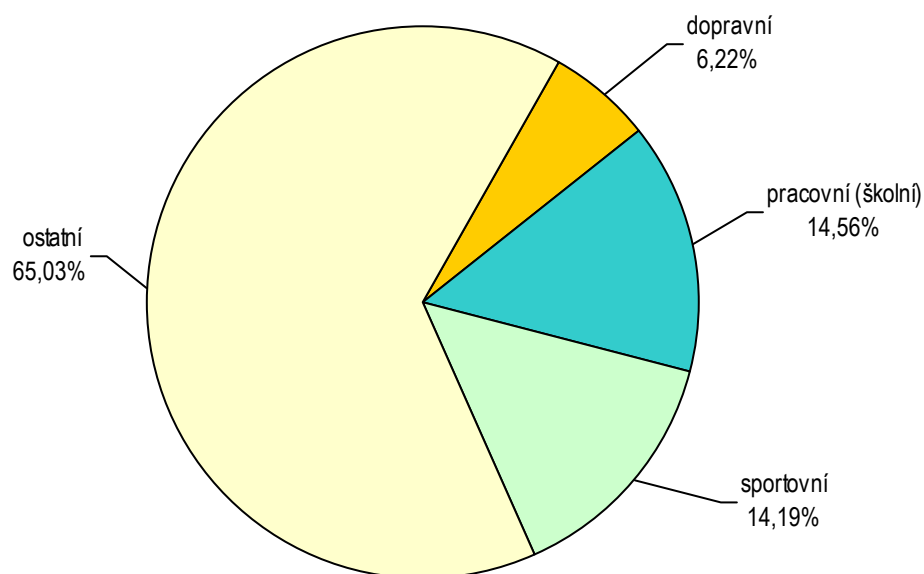

Počet ošetření (vyšetření) pro úrazy v ambulantních zdravotnických zařízeních dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení		Úrazy						
		celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)		
				celkem	na 10 tis. dětí	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařízeních
Chirurgie ¹⁾		170 709	1 353,51	39 001	1 920,76	75,8	20,3	3,9
Neurochirurgie		762	6,04	49	2,41	100,0	-	-
Plastická chirurgie, léčba popálenin		1 246	9,88	312	15,37	98,5	1,5	-
Kardiochirurgie		9	0,07	-	-	100,0	-	-
Traumatologie		17 800	141,13	3 352	165,08	100,0	-	-
Ortopedie		21 822	173,02	6 032	297,07	55,7	44,1	0,2
Chirurgické obory	v kraji	212 348	1 683,66	48 746	2 400,69	76,0	20,9	3,2
	ČR	1 806 886	1 771,17	454 098	2 890,04	62,0	32,5	5,5

¹⁾ Vč. dětské a cévní chirurgie

Struktura ambulantně ošetřených úrazů v roce 2003

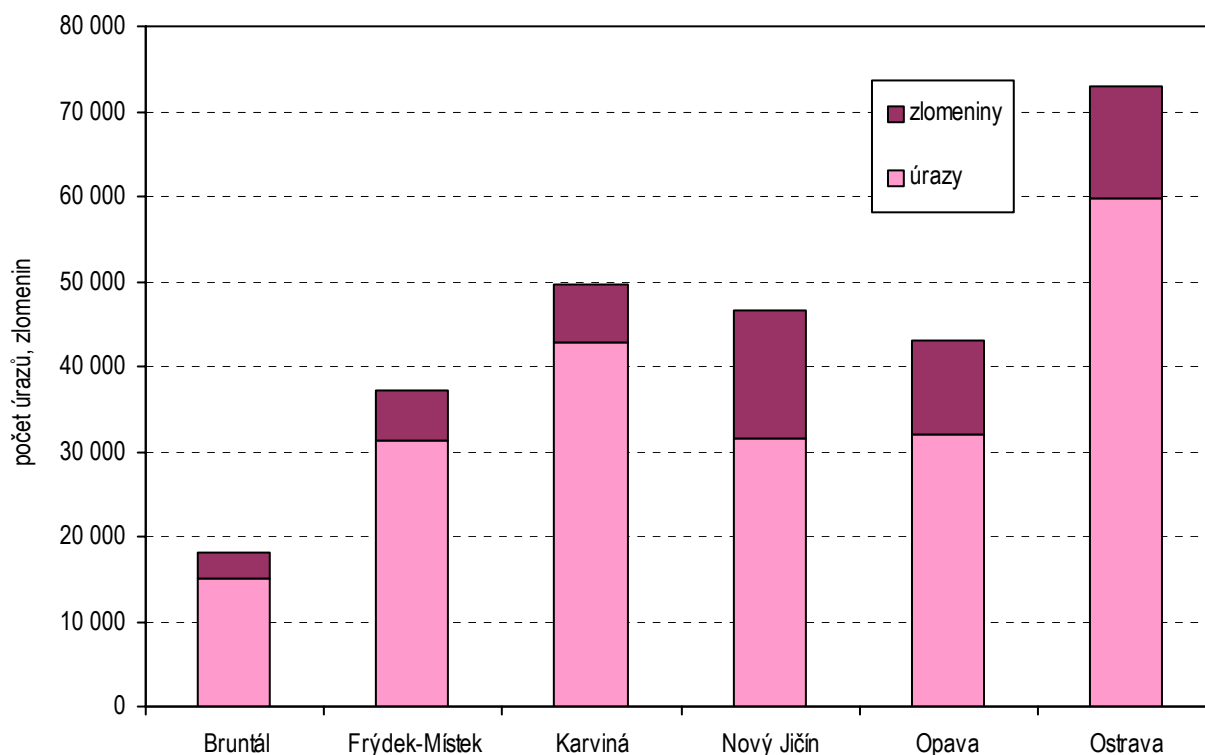

Počet ošetření (vyšetření) pro zlomeniny v ambulantních zdravotnických zařízeních dle oborů

Oddělení a pracoviště zdravotnického zařízení	Zlomeniny							
	celkem	na 10 tis. obyvatel	z toho u dětí		v tom ošetřeno (v %)			
			celkem	na 10 tis. dětí	v ambulantní části lůžkových zdravotnických zařízení	v samostat. ordinacích lékařů specialistů	v ostatních ambulantních zdravot. zařiz.	
Chirurgie ¹⁾	42 519	337,12	7 448	366,81	75,3	21,7	3,0	
Neurochirurgie	382	3,03	24	1,18	100,0	-	-	
Plastická chirurgie, léčba popálenin	15	0,12	3	0,15	100,0	-	-	
Kardiochirurgie	7	0,06	-	-	100,0	-	-	
Traumatologie	5 326	42,23	869	42,80	100,0	-	-	
Ortopedie	6 616	52,46	2 339	115,19	82,5	17,4	0,1	
Chirurgické obory	v kraji	54 865	435,01	10 683	526,13	78,7	18,9	2,3
	ČR	468 441	459,18	116 517	741,56	64,7	30,4	4,9

¹⁾ Vč. dětské a cévní chirurgie

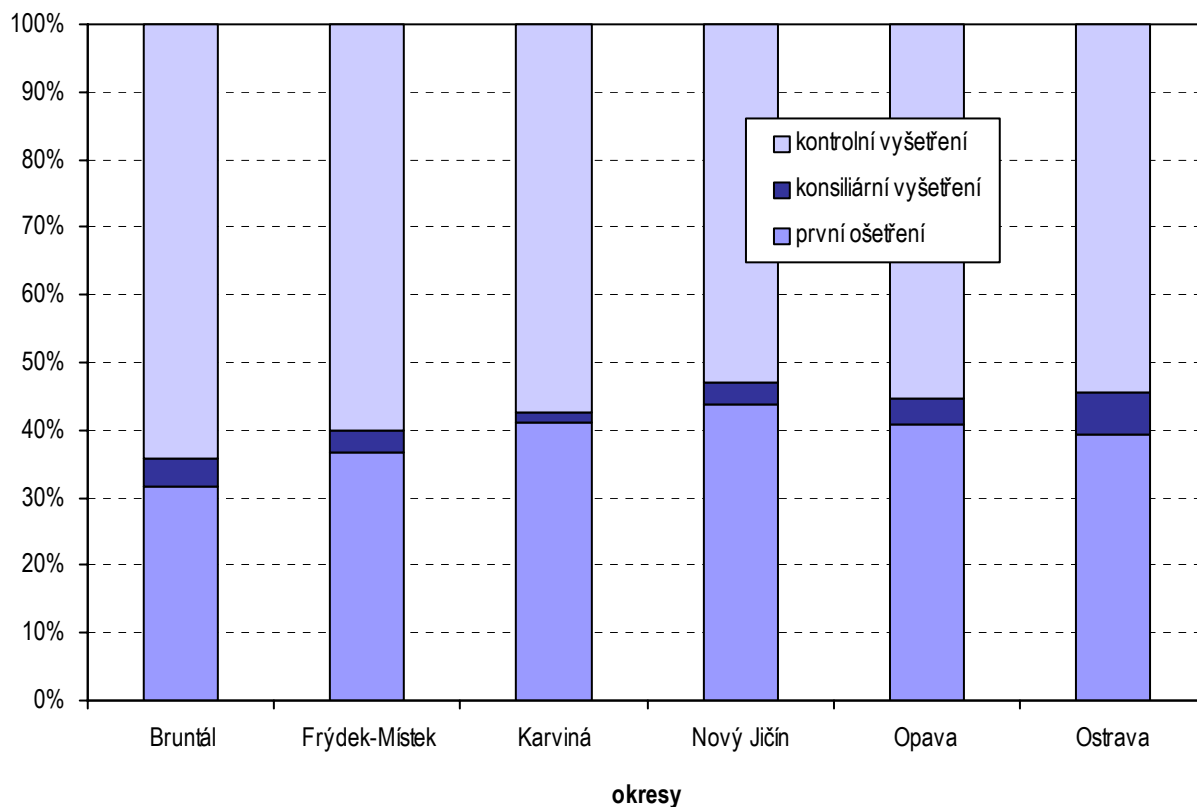
Úrazy (z toho zlomeniny) dle okresů v roce 2003

Počet ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních dle okresů

Kraj, okres		Počet ošetření (vyšetření)					na 1 lékaře	na 10 000 obyvatel
		celkem	v tom					
			první ošetření	konsiliární vyšetření	kontrolní vyšetření			
Bruntál		168 664	53 199	7 242	108 223	10 594,5	16 175,2	
Frýdek-Místek		257 535	94 302	8 421	154 812	7 473,4	11 366,6	
Karviná		312 324	128 007	4 978	179 339	9 675,5	11 284,4	
Nový Jičín		136 514	59 784	4 443	72 287	8 452,9	8 563,3	
Opava		159 263	65 113	5 859	88 291	2 636,8	8 817,4	
Ostrava		455 973	179 179	28 242	248 552	7 549,2	25 244,3	
Chirurgické obory	v kraji	1 490 273	579 584	59 185	851 504	8 428,7	11 816,0	
	ČR	12 531 435	5 066 285	614 703	6 850 447	7 162,1	12 283,7	

Struktura počtu ošetření (vyšetření) v ambulantních zdravotnických zařízeních dle okresů v roce 2003

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnického pracovníka na chirurgických odděleních nemocnic v kraji

Ukazatel	Chirurgie	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie, léčba popálenin	Kardio- chirurgie	Traumatolo- logie	Ortopedie
	Kraj					
Počet oddělení	19	2	3	2	1	8
<i>Počet zaměstnanců</i>						
lékaři	177,23	21,40	13,95	32,30	10,00	46,05
střední zdravotničtí pracovníci celkem	701,47	91,00	53,80	124,70	34,63	152,92
střední zdravotničtí pracovníci u lůžka	621,73	82,50	45,80	92,70	33,63	132,92
nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci u lůžka	176,12	29,00	9,00	15,00	10,00	43,00
Průměrný počet lůžek	1 231,66	93,00	76,41	73,00	66,00	294,59
<i>Průměrný denní stav obsazených lůžek</i>						
celkem	915,8	76,6	60,3	55,7	54,8	237,6
na 1 lékaře	5,2	3,6	4,3	1,7	5,5	5,2
na 1 SZP u lůžka	1,5	0,9	1,3	0,6	1,6	1,8
Počet lékařů na 100 lůžek	14,86	23,01	18,36	44,25	15,15	15,61
Počet SZP na 100 lůžek	58,80	97,85	70,79	170,82	52,47	51,84
Počet hospitalizovaných	46 384	2 709	2 719	1 900	2 356	11 046
Nemocniční letalita	20,9	27,7	4,4	26,9	8,1	2,1
Využití lůžek ve dnech	271,4	300,6	288,2	278,3	302,8	294,4
Průměrná ošetrovací doba	7,2	10,3	8,1	10,7	8,5	7,9
Prostoj lůžek ¹⁾	2,1	1,8	1,4	2,9	1,7	1,6

¹⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Využívání lůžkového fondu a zatížení zdravotnického pracovníka na chirurgických odděleních nemocnic v ČR

Ukazatel	Chirurgie	Neuro- chirurgie	Plastická chirurgie, léčba popálenin	Kardio- chirurgie	Traumato- logie	Ortopedie
	ČR					
Počet oddělení	154	18	13	12	11	67
<i>Počet zaměstnanců</i>						
lékaři	1 386,28	143,16	81,21	220,14	108,60	421,46
střední zdravotničtí pracovníci celkem	5 939,99	639,69	309,95	987,19	427,36	1 464,09
střední zdravotničtí pracovníci u lůžka	5 084,38	582,19	280,93	860,93	357,63	1 266,94
nižší a pomocní zdravotničtí pracovníci u lůžka	1 388,28	129,64	68,00	147,76	113,00	367,62
Průměrný počet lůžek	9 884,79	680,00	457,50	570,48	653,00	2 772,28
<i>Průměrný denní stav obsazených lůžek</i>						
celkem	7 347,3	538,3	314,0	411,5	509,5	2 081,6
na 1 lékaře	5,3	3,8	3,9	1,9	4,7	4,9
na 1 SZP u lůžka	1,4	0,9	1,1	0,5	1,4	1,6
Počet lékařů na 100 lůžek	14,14	21,15	17,69	36,87	16,63	15,31
Počet SZP na 100 lůžek	60,57	94,49	67,53	165,36	65,45	53,18
Počet hospitalizovaných	399 430	25 774	16 302	17 199	27 082	105 380
Nemocniční letalita	17,9	14,7	3,3	21,1	6,2	2,4
Využití lůžek ve dnech	271,3	288,9	250,5	263,3	284,8	274,1
Průměrná ošetrovací doba	6,7	7,6	7,0	8,7	6,9	7,2
Prostoj lůžek ¹⁾	1,8	1,2	2,3	2,4	1,5	1,8

¹⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu